

DRAMATIKERFORBUNDET

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

postmottak@kud.dep.no

Oslo, 15. mars 2013

Høring – forslag til lov om omsetning av bøker (boklov)

Vi viser til departementets høringsbrev av 31. januar d.å., ref 13/53-, samt departementets høringsnotat, ref 2013/0053.

Innledning

Dramatikerforbundet støtter forslaget til en boklov som er begrunnet i språk- og litteraturpolitiske målsetninger. For oss er dette en viktig sak, utgivelse av dramatikk i bokform er en liten og sårbar sjanger som sjelden vil ha et stort kommersielt potensial. Like fullt er dette viktige utgivelser, da dramatikk i bokform er en viktig innfallport til forståelse av tekstens plass i produsert dramatikk, både for scene, film, TV og radio. Videre gjør dramatikk i bokform ny norsk dramatikk lett tilgjengelig for grupper langt utover den interesserte leser, som frie grupper, amatørgrupper, skoler m.fl. Slik vil også barn og unge bli presentert for dramatikk i sin skrevne form, og dramatikk i bokform senker terskelen for å gjøre dramatikk som litterær sjanger kjent og utbredt.

På denne bakgrunn opplever vi at denne type bøker er solid innenfor den type produksjoner og utgivelser lovforslaget søker å fremme, når loven vil legge til rette for et bokmarked som speiler bredde, mangfold og kvalitet. Dramatikk i bokform blir hovedsakelig gitt ut på mindre forlag under svært sårbare rammebetingelser. Slike utgivelser er sjelden motivert av utsikten til økonomisk inntjening, men er kulturpolitisk begrunnet ved deres bidrag til utviklingen av kunst og språk i Norge. Markedsregulerende beskyttelse vil være nødvendig for disse utgivelsene da de i sin karakter ikke har stor mulighet til å overleve i et uregulert marked.

Dramatikerforbundet mener på denne bakgrunnen at en boklov vil være nødvendig for å kunne opprettholde tilgjengeligheten til en litterær sjanger for publikum.

Høringsspørsmål 1

Vi støtter forslaget til *formålsparagraf*, men støtter Den norske Forfatterforenings påpekning om at god tilgjengelig handler om mer enn geografi. God tilgjengelighet er særlig viktig for en liten sjanger som dramatikk i bokform. Videre støtter vi også Forfatterforeningens poeng om at det fortsatt vil være ønskelig å sikre utgivelse av den fysiske boken, og slutter oss på denne bakgrunn til Forfatterforeningens mer presise formuleringer av formålsparagrafen.

Høringsspørsmål 2

Dramatikerforbundet støtter alternativ 1 med hensyn til *virkeområder*. Loven bør være teknologinøytral, og slik ha muligheter til å fange opp endringer av omsetningskanaler og publikums adferd. Dette gjør også loven etter vår oppfatning mer tydelig. Lovens foreslåtte formål peker mot innholdet og ikke formatet innholdet publiseres i, og dette bør avspeiles i virkeområdet.

Høringsspørsmål 3

Ulike typer bøker har ulike salgsperioder. Dramatikerforbundet finner det helt uproblematisk, og kanskje riktig om fastprisperioden varierer innenfor de ulike sjangrene. Vi støtter derfor Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening i en lengre *fastprisperiode for fagbøker* enn for skjønnlitteratur.

Høringsspørsmål 4

Dramatikerforbundet mener at gode kollektive ordninger er nødvendig for å sikre den bredden loven tar sikte på å fremme. *Standardkontrakter* reduserer usikkerhet og trygger den svakeste parten ved kontraktsinngåelse, og dette er vanligvis forfatteren. Vi støtter derfor departementets forslag.

Høringsspørsmål 5

Dramatikerforbundet går inn for alternativ 1 med hensyn til *prissetting*, da dette synes best å fange opp lovens formål med hensyn til at loven skal ivareta forfatteren og leseren. Vi frykter at det andre alternativet vil på sikt kunne undergrave fastprissystemet.

Høringsspørsmål 6

Vi støtter departementets påpekning av behovet for å sikre at en fastprisordning blir uthulet ved *ulike versjoner* av samme verk. Fastprisordningen skal kun gjelde nye bøker. Kriteriene for hva som er en ny bok må formuleres presist, og endringer i nye

utgaver/versjoner kan ikke være større enn hva forlaget selv kan gjøre uten forfatters godkjenning.

Høringsspørsmål 7

Vi tror at dagens ordning, hvor hver utgivelse har ulike *fastprisperioder*, er uheldig. Særlig fordi fastprisperioden innenfor denne ordningen kan bli så kort som fem måneder for utgivelser i desember.

Vi ønsker en ordning med fastpris i utgivelsesåret og hele det kommende kalenderåret. Vi tenker dette er en oversiktlig og forutsigbar ordning for både forfatter og leser å holde seg til. Sekundært kan vi større alternativ 2, med 12 måneders fastpris etter utgivelsesdato.

Høringsspørsmål 8

Vi støtter at det gis adgang til *rabatter til sluttbruker* og at alle kanaler skal ha samme adgang til dette. Vi støtter at dette blir regulert i en forskrift.

Høringsspørsmål 9

Vi støtter departementets forslag om *skaffe- og leveringsplikt*.

Høringsspørsmål 10

Dramatikerforbundet støtter alternativ 1, hvor dagens ordning med flere typer abonnementer videreføres. Dette er ordninger som er viktige for å sikre bredde og mangfold i utgivelsene. Vi ønsker at disse styrkes med sikte på at dagens nedgang i antall bokhandlere med abonnement snus til en vekst. Vi ber derfor om at det legges føringer i lovens forskrift som styrker *abonnementsordningene*.

Høringsspørsmål 11

Vi støtter departementets forslag, og anser et *ikke-diskrimineringsprinsipp basert på eierskap* som helt avgjørende for lovens troverdighet og muligheter for å kunne innfri sitt formål. Den foreslåtte nye nemnden bør få kompetanse til å følge opp denne bestemmelsen.

Høringsspørsmål 12

For Dramatikerforbundet er det viktigste på dette punktet at de små forlagene ivaretas og gis fortsatt mulighet til å stå for utgivelser med et lite kommersielt potensial. Vi støtter derfor alternativ 2, med en modell som skal fremme breddetilbud og litteraturformidling. Et øvre tak på *rabatten* på 50 %, som i utgangspunktet er svært høyt, kan bare bli utløst ved reelle og større salgstiltak i markedsføringen. Vi er redde for at det skal bli et press og en utvikling i retning av at det forventes at maksimalrabatten blir gitt, uten omfattende markedsførings/formidlingstiltak.

Høringsspørsmål 13

Vi støtter departementets forslag vedrørende *frakt- og leveringsbestemmelser*.

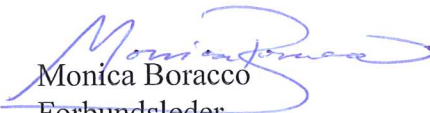
Høringsspørsmål 14

Vi støtter forslaget om en rådgivende nemnd. Terskelen for å bringe konfliktforhold inn for rettsvesenet er høy og ressurskrevende. En slik foreslått nemnd kan sikre rask og effektiv avklaring i tvistesporsmål. Vi ønsker imidlertid at nemnda får en bredere sammensetning utover Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen, og mener at den også bør suppleres med to uavhengige medlemmer.

Høringsspørsmål 15

Vi støtter departementet i at det ikke innføres eierskapsbegrensninger i forbindelse med lovarbeidet, men forutsetter at departementet følger med på utviklingen og vurderer dette på nytt dersom eksempelvis bestemmelsene om ikke-diskriminering ikke fungerer eller andre forhold som motvirker mangfoldet utvikler seg innen den særnorske vertikale integrasjonen i bokbransjen, hvor de største forlagene kontrollerer alle ledd i produksjonen og distribusjonen og dikterer vilkårene for de små og uavhengige aktørene.

Med vennlig hilsen
Norske Dramatikeres Forbund

Monica Boracco
Forbundsleder